

пъкъ за знамето на българитѣ папа Николай I изрично казва, че като военно знаме носятъ конска опашка.

Копието на сроднитѣ народи било сѫщо кѫсо, метателно и то знаменно копие.

Така, за маджаритѣ всички извори (Герхардъ, Лиутпранъ) пишатъ, че имали кѫсо, метателно копие. За аваритѣ Пс. Маврикий казва, че византийцитѣ възприели отъ тѣхъ „кавалерийски копия, снабдени съ ремъкъ въ срѣдата — по аварска мостра съ знамена“. А императоръ Лъвъ прибавя: „малки, кавалерийски копия“. За печенезитѣ Гардизи пише: „Тѣ иматъ знаменни, ловджийски копия, които презъ време на война държатъ нагоре“.

Отъ тѣзи сведения ние можемъ да разберемъ, какъ сѫ носили тѣзи народи копията си. Конникътъ отъ Атиловото съкровище представя князъ, който тържествено се връща отъ война. Копието е облегнато на рамото му. Той нѣма лжкъ при себе си, както нѣма и Мадарскиятъ конникъ. Но въ война кавалеристътъ, който ималъ нужда, когато стреля съ лжка си, отъ дветѣ си рѣце, естествено, не е могълъ да държи копието си така. За това, тѣзи народи измислили да слагатъ ремъкъ въ срѣдата на копието и да го закачатъ за рамото си. Така, копието е висѣло подобно на пушката на днешния пехотинецъ. Долния му край съвременниятъ войникъ сигурно е прикрепвалъ къмъ колана си.

Знаменцата на копието служили за различаване частите на войската — тѣ били разноцвѣтни и частите се разпознавали по цвѣта на знамената. Както и по-горе видѣхме, военното знаме на прабългаритѣ било конска опашка, което е известно като знаме у нѣкои други сродни народи. При конската опашка били слагани цвѣтни панделки, за да може войникътъ да показва къмъ коя част принадлежи.

Отъ Плиска имаме два много лошо запазени върха на копия. Горната частъ на първия е по-дълъгъ — въ сегашното ѝ състояние 13 см., а долната частъ — 9 см. Вториятъ, точно обратно, има по-кѫса горна частъ — 9 см., а долната е 15.5 см. Първиятъ видѣстои близо до унгарския връхъ на копие отъ Надь Халасъ, чиято горна частъ е 10.6 см., а долната 9.2 см. Срв. още копието на Преславската рисунка (обр. 55).